

Conquesta dels Àngels

«E l dos de juny de 1809, el segon batalló del primer regiment, sota comandament del valent coronel Mouff, va atacar el santuari dels Sants Àngels, situat al cim d'una muntanya costeruda. En aquesta ocasió comandava Breitenstein, ajudant del tinent coronel, i des de mig camí, el mateix coronel Mouff, el qual fou ferit en un braç. Sense preocupar-se del dolor ni de la sang que perdia continuà pujant muntanya amunt. L'ajudant del tinent coronel, Bachofen,

volgué advertir-lo dient-li: 'Coronel, està ferit i sagna molt.' Però no obtingué resposta. Quan el santuari fou conquerit li va respondre: 'En endavant no es preocupi per mi, si n'hi hagués fet cas no hauríem conquerit aquesta posició. Un soldat com cal només està ferit quan no pot lluitar més. No cal preocupar-se d'aquests detalls.' El primer regiment ocupà el monestir i es trobà que el gran pou era pestífer ja que hi havien llençat cadàvers a dins, de manera que calia lluitar per obtenir un glop d'aigua.»

Incident a la Bisbal

«L' autor, aleshores sergent, rebé l'ordre del coronel Mouff d'anar amb uns 30 homes al poble esmentat, d'arreglar tots els queviures que es trobessin al mercat (...) No lluny de l'església hi havia una preciosa casa on a la seva entrada jeia per terra un home ja gran enmig de la seva sang. Hi vaig entrar amb el meu fidel Schulte, pugem per l'escala i quan obrim la porta d'una habitació rebem un tret. La bala travessà el barret de Schulte i s'incrustà a la paret. De moment no vam trobar res a l'habitació, estava plena de fum. Més endavant mirant-ho millor vaig veure la finestra oberta i vaig creure que l'enemic hi havia fugit. Cercant pels armaris menjar, Schulte obrí un gran armari de paret i dins hi havia —i el que ho descriu ho fa [encara ara] tot astorat— una preciosa nena que no arribaria als 12 anys, blanca i tremolosa, tota morta de por. 'Pobre criatura —crià Schulte—, com podríem salvar-la?' Donat que jo parlava una mica de català, vaig adreçar-me-li fent-li entendre que si volia salvar la seva vida i el seu honor havia de seguir-nos, altrament estaria perduda. Va seguir-nos sense dir cap paraula. Schulte li posà al damunt el seu mantell i el seu barret de soldat i així passà de contraban, en el veritable sentit de la paraula. Quan entrat el vespre vam arribar al monestir la vaig deixar marxar juntament amb altres habitants que havien caigut a les mans de la nostra avantguarda (...).

Quan el 1810 vam travessar Girona vaig haver de rebre aliments per a cinc dies (...) Vaig dirigir-me al coronel Geither per tal que signés els rebuts corresponents. Tot esperant la signatura va aparèixer una noia jove des d'una habitació contigua, que en veure'm va exclamar: 'Mare de Dei de los Angeles el sergente primero' i va quedar-se dreta com si fos de pedra. Jo no podia apartar la vista de la imatge d'aquella noia preciosa. Al cap d'una estona va dir-me: 'Sennor conesto uste mii?' Fou aleshores quan amb sorpresa vaig reconèixer aquella petita que havia salvat. Va presentar-me al seu oncle, propietari de la casa, com el seu salvador a Madrema-

Portada de la primera edició, del 1842, del llibre de P. Zimmermann sobre els setges de Girona.

nya. (...) un cop acabades les meves obligacions, en comptes d'hostatjar-me sota els humits porxos del mercat, vaig anar-me'n a casa de la meua protegida, on vaig ser molt ben tractat (...) Pel seu costat la meua petita va regalar-me com a record una creu d'or amb una cadena (...) Després obrí la creueta i dins hi havia una recomanació adreçada a tots els bons espanyols. Vaig gosar a demanar-li el seu nom:

—'Em dic Maria de Abisbal, i soc òrfena i aquell home vell que jeia colpejat davant la nostra porta era el meu pare. La meua mare, que sortosament ja havia marxat, ha mort de dolor. El meu germà, desesperat, ha fugit per tal de no provocar-me més preocupacions, tot i que era prop nostre, i encara és viu. Oh! Que si fos aquí! Miri que n'és de bo.'

Va preguntar-me on era aquell bon soldat que li havia deixat el mantell i el barret per a disfressar-se, ajudant-la també aquell dia. Vaig respondre-li que havia caigut entre Besalú i Banyoles. No en va voler saber més, però les llàgrimes dels seus preciosos ulls manifestaven els seus sentiments (...). L'endemà em va portar una tassa de xocolata damunt la qual caigueren algunes llàgrimes i vaig abandonar la casa. Deixo al lector d'imaginar com em trobava en aquest comiat. He d'afegir que avui encara em torna a la memòria com un bell somni.»